

Vroegtijdige zorgplanning en wilsverklaringen bij mensen met dementie in Vlaamse WZC

Vroegtijdige zorgplanning is een van de sleutelcomponenten van kwalitatieve palliatieve zorg voor bewoners van woonzorgcentra (WZC), in het bijzonder voor bewoners die niet meer in staat zijn om hun voorkeuren of wensen met betrekking tot hun levenseinde te uiten. Deze Vlaamse studie gaat na in welke mate huisartsen, verpleegkundigen en naasten die het meest betrokken zijn bij de zorg van de bewoner geïnformeerd zijn rond vroegtijdige zorgplanning, voorafgaande wilsverklaringen en geschreven instructies van de arts, en dit voor bewoners die sterven met dementie. Men ging ook na in welke mate er overeenstemming was tussen de huisarts, verpleegkundige en naaste rond de inhoud van vroegtijdige zorgplanning.

Deze doelstellingen werden onderzocht in een representatieve post-mortem studie (2010) in Vlaanderen. In de geselecteerde WZC werden alle overlijdens van bewoners met dementie gerapporteerd. Een gestructureerde vragenlijst werd ingevuld door de huisarts, verpleegkundige en de naaste van de patiënt.

Er werden in 69 WZC 205 overleden bewoners met dementie geïdentificeerd. Volgens de huisarts had 11.8% van deze bewoners zijn wensen rond de zorg aan het levenseinde geuit. De huisarts en de verpleegkundige spraken respectievelijk in 22% en 9.7% van de gevallen met de bewoner en in 70.6% en 59.5% van de gevallen met de naaste. Volgens de huisarts, verpleegkundige, en naaste was er in respectievelijk 9.0%, 13.6% en 18.4% van de gevallen een voorafgaande wilsverklaring aanwezig. De geschreven behandelinstructies door de arts waren volgens de huisarts in 77.3% van de gevallen aanwezig, en in 13.0% ook besproken met de bewoner en in 79.3% met de naaste. De overeenstemming tussen huisarts en verpleegkundige was goed wat betreft het documenteren van de door de arts geschreven instructies, en zwak tot gering tussen huisarts en verpleegkundige, huisarts en naaste, en verpleegkundige en naaste wat betreft de aanwezigheid van een wilsverklaring.

Deze bevindingen tonen aan dat de communicatie rond zorg zelden patiëntgestuurd is maar eerder gestuurd door familie of professionele zorgverlener. De mate van overeenstemming tussen professionele zorgverstrekkers en familie is bovendien laag.

Meer lezen?

- Vandervoort, A., Houttekier, D., Van den Block, L., van der Steen, J., Vander Stichele, R., & Deliëns, L. (2013, epub ahead). Advance care planning and physician orders in nursing home residents with dementia: A nationwide retrospective study among professional caregivers and relatives. *Journal of Pain and Symptom Management*. Indien u geen toegang hebt tot het artikel, kunt u steeds contact opnemen met de Federatie via research@palliatief.be.